

การพัฒนาที่อยู่อาศัยเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในตำบลหลุมดิน จังหวัดราชบุรี

The Development of Residences to Promote Cultural Tourism in Lumdim District, Ratchaburi Province

ยุทธนา เจริญภักดี, พิศณุ พูนเพชรพันธ์***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการพัฒนาที่อยู่อาศัยเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในตำบลหลุมดิน จังหวัดราชบุรี จำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนในตำบลหลุมดิน จังหวัดราชบุรี โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลด้วยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ จำนวน 400 ชุด วิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด การทดสอบที่การวิเคราะห์ความแปรปรวน โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยพบว่า

1. ประชาชนในตำบลหลุมดิน จังหวัดราชบุรี จำนวน 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงอายุ 31 – 40 ปี จบการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ประกอบอาชีพรับราชการ / รัฐวิสาหกิจมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 – 25,000 บาท

2. การพัฒนาที่อยู่อาศัยเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในตำบลหลุมดิน จังหวัดราชบุรี ด้านสถานที่และกิจกรรม และด้านการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับมากที่สุดส่วนโดยภาพรวม และรายด้าน 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก ลำดับแรก ด้านการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รองลงมา ด้านค่านิยมและวัฒนธรรม ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านที่พักอาศัย ตามลำดับ

3. ประชาชนในตำบลหลุมดิน จังหวัดราชบุรี เพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาที่อยู่อาศัยเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ด้านการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยประชาชนในตำบลหลุมดิน จังหวัดราชบุรีเพศชาย มี

*นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและเอกชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

**อาจารย์ที่ปรึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาที่อยู่อาศัยเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ด้านการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สูงกว่าประชาชนเพศหญิง

4. ประชาชนในตำบลหลุมดินจังหวัดราชบุรีที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาที่อยู่อาศัยเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ด้านการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และด้านการประชาสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยประชาชนในตำบลหลุมดิน จังหวัดราชบุรีที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ 25,001 บาทขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาที่อยู่อาศัยเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ด้านการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ต่ำกว่าทุกกลุ่มรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

คำสำคัญ: การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

Abstract

This purpose of this research is to study and compare the development of residences to promote cultural tourism in the Lumdin District, Ratchaburi province according to the demographic profiles. The population of this research is the residents in Lumdin District, Ratchaburi province which were selected by using stratified random sampling. As a result, 400 samples were selected. Data were collected with the use of questionnaires, and then were analyzed with statistical software. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, maximum, minimum, test, analysis of

variance. The level of statistical significance was at 05. The research found that the samples of 400 residents were mostly female, and aged 31-40. Their education level was lower than undergraduate level, and for their occupation, they worked as government officers or worked in private companies. Their average income per month ranged from 15,001 to 25,000 baht. The study indicated that according to the perception of the local residents, the development of residences as well as the development of places and events, and the conservation of cultural attractions in the area to promote cultural tourism was found to be at the highest level in overall. The aspects which are significant for promoting cultural tourism, sorted in descending order, were participation of the stakeholders, the values of the community, effectiveness of public relations, and accommodation for tourists. Moreover, it was found local residents with different gender had different points of views about the development of residences to promote cultural tourism, and different level of participation, with the statistical significance of .05. Specifically, male residents thought that participation of the stakeholders were more significant than female residents did. Furthermore, the local residents with different average monthly income had different opinion on the participation of the stakeholders and the effectiveness of public relations, with the statistical significance of .05 – those with the

average monthly income higher than 25,001 thought that participation of the stakeholders were less significant than those having lower average monthly income did.

Keywords: Promote Cultural Tourism

บทนำ

การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญต่อมวลมนุษยชาติที่ปรารถนาการเดินทางท่องเที่ยวไปทั่วโลกกว้างด้วยวัตถุประสงค์ต่าง ๆ กัน มีพัฒนาการมายาวนาน จนกลายเป็นธุรกิจอุตสาหกรรมใหญ่ที่สุดในโลกมีมูลค่าถึงร้อยละ 9 ของผลิตภัณฑ์ประชาชาติของโลก (ข่าวสารการท่องเที่ยว, 2555) สำหรับประเทศไทยถือเป็นอันดับ 1 ในภูมิภาคอาเซียน เป็นแหล่งสร้างและกระจายรายได้ไปยังภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศที่มีมูลค่ามหาศาล อย่างไรก็ตามการเติบโตอย่างรวดเร็วในขณะที่ขาดการดำเนินการที่ดีและเหมาะสม จะทำให้เกิดปัญหาตามมาหลายประการโดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมด้านการท่องเที่ยว จนกระทั่งแหล่งท่องเที่ยวนั้นหมดเสน่ห์ในการดึงดูดผู้คนให้เข้ามาเยี่ยมชมเยือนอีกต่อไป

ปัจจุบันนักท่องเที่ยวไทยมีแนวโน้มเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศมากขึ้น รัฐบาลได้ส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศอย่างจริงจังต่อเนื่องในช่วงหลายปีที่ผ่านมา คาดว่าจะมีการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของคนไทย จำนวนประมาณ 88 ล้านคน ก่อให้เกิดรายได้หมุนเวียนภายในประเทศประมาณ 413,000 ล้านบาท กระจายไปสู่พื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ (ปิยวรรณ คงประเสริฐ, 2551) จากข้อมูลที่มีการรวบรวมตลอดปี 2555 มีนักท่องเที่ยวไทยกว่า 112 ล้านคน รายได้กว่า

500,000 ล้านบาท ขณะที่นักท่องเที่ยวต่างชาติเที่ยวไทยมีถึง 22.30 ล้านคน สร้างรายได้เข้าประเทศกว่า 960,000 ล้านบาท โดยเฉพาะช่วงสงกรานต์ปีเก่าต้อนรับปีใหม่ที่เป็นไปอย่างคึกคักในทุกภูมิภาค โดยเฉพาะจังหวัดหลักการท่องเที่ยว ทั้งเชียงใหม่ เชียงราย ภูเก็ต กระบี่ พัทธยา และขอนแก่น มีอัตราการเข้าพักที่สูง อีกทั้งแหล่งท่องเที่ยวประเภทภูเขาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ วังน้ำเขียว ภูเรือ ภูกระดึง จ.เลย และมอหินขาว จ.ชัยภูมิ ส่งผลให้จำนวนและรายได้จากการท่องเที่ยวพุ่งสูงขึ้นกว่า 13,000 ล้านบาท จากจำนวนนักท่องเที่ยวกว่า 2.3 ล้านคน โดยอัตราเข้าพักภาคตะวันออกเฉียงเหนือถึง 90 เปอร์เซ็นต์ มีจำนวนนักท่องเที่ยวกว่า 700,000 คน ขณะที่ภาคเหนือมีถึง 480,000 คน ซึ่งภาคเหนือสร้างรายได้มากที่สุด 3,500 ล้านบาท (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2556)

เพื่อให้เกิดความยั่งยืนยาวนานต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทย จำเป็นต้องมีการพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง องค์ประกอบหลักของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทยที่สามารถมองแยกออกเป็น 1) อุปสงค์ต่อการท่องเที่ยว (tourism demand) หมายถึง ความต้องการท่องเที่ยวที่อยู่ในรูปของจำนวนหรือปริมาณ (คน/ครั้ง/ช่วงเวลา) หรือ พฤติกรรมของนักท่องเที่ยว 2) อุปทานของการท่องเที่ยว (tourism supply) หมายถึง ทรัพยากรท่องเที่ยว และสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ซึ่งจัดว่าเป็นองค์ประกอบหนึ่งทางด้านสินค้าและบริการในการท่องเที่ยว (tourism products) และ 3) การจัดการ (management) ที่อยู่ภายใต้หลักการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ดังนั้นการดำเนินนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพ จะต้องส่งเสริมด้านอุป

สงค์ (demand) ควบคู่ไปกับการส่งเสริมด้านอุปทาน (supply) โดยการสร้างความประทับใจ และสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับทรัพยากรท่องเที่ยว ให้ความสำคัญกับการรักษาคุณภาพของสิ่งแวดล้อม และการเพิ่มขีดความสามารถของธรรมชาติให้สามารถผลิตหรือฟื้นฟู เพื่อให้บริการด้านการท่องเที่ยวมีความยั่งยืนตลอดไปโดยไม่ถดถอยหรือเสื่อมโทรมลง รวมไปถึงมีดำเนินกรให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (stakeholders) มีความเข้าใจประเด็นการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนในทิศทางเดียวกัน (ธนธรรณ์ ทองหอม, 2554)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ก่อให้เกิดความพยายามที่จะค้นหาความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาที่อยู่อาศัยเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ด้านการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านสถานที่และกิจกรรม ด้านการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว ด้านค่านิยมและวัฒนธรรม ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านที่พักอาศัย ซึ่งข้อค้นพบที่ได้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับวางแผนการปรับปรุงการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับความสนใจของนักท่องเที่ยว รวมไปถึงการนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการวิจัยไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดแนวทางการพัฒนากลยุทธ์ เพื่อรองรับไว้ซึ่งวัฒนธรรมอันดีงามของตำบลหลุมดิน จังหวัดราชบุรี อันจะนำไปสู่การปรับปรุงมาตรฐานการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ที่จะส่งผลต่อชื่อเสียง การเป็นที่ยอมรับจากนักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและนักท่องเที่ยวต่างชาติต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนาที่อยู่อาศัยเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในตำบลหลุมดิน จังหวัดราชบุรี

หมายถึง การปรับปรุง / ส่งเสริมการท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรมของประชาชนในท้องถิ่น ประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านสถานที่และกิจกรรม ด้านการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว ด้านค่านิยมและวัฒนธรรม ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านที่พักอาศัย

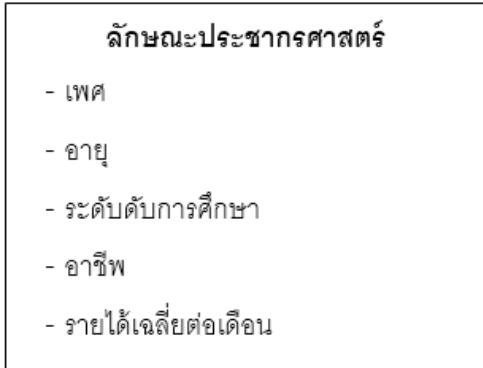
2. ด้านการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง การมีธุรกิจที่พักของเอกชนซึ่งเป็นเครือข่ายที่สำคัญของแหล่งท่องเที่ยว การเปิดโอกาสประชาชนในท้องถิ่นเข้ามาเรียนรู้การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตลอดเวลา รวมถึงการกำหนดระเบียบและวิธีการปฏิบัติตนของนักท่องเที่ยวในระหว่างเข้ามาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว

3. ด้านสถานที่และกิจกรรม หมายถึง การจัดพื้นที่สำหรับจอดรถเพื่อบริการแก่นักท่องเที่ยวอย่างเหมาะสม การจัดการทางด้านโครงสร้างสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานภายในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสมและเพียงพอต่อจำนวนนักท่องเที่ยว รวมถึงแหล่งท่องเที่ยวที่มีจุดเด่นที่เป็นอัตลักษณ์ และมีความน่าสนใจ ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

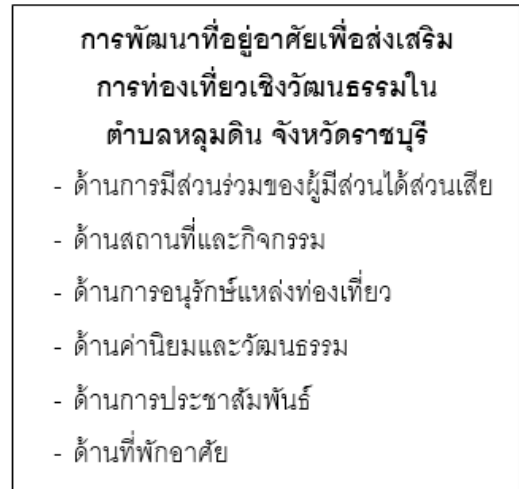
กรอบแนวคิดและทฤษฎี

จากการทบทวนวรรณกรรมซึ่งประกอบด้วยแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนั้นทำให้ผู้วิจัยสามารถกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยและกรอบวิธีการดำเนินการดำเนินการวิจัยได้ดังนี้

ตัวแปรอิสระ



ตัวแปรตาม



วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการพัฒนาที่อยู่อาศัยเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในตำบลหลุมดิน จังหวัดราชบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาที่อยู่อาศัยเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในตำบลหลุมดิน จังหวัดราชบุรี จำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. จะใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางการพัฒนากลยุทธ์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในตำบลหลุมดิน จังหวัดราชบุรี อันจะนำไปสู่การปรับปรุงมาตรฐานการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ซึ่งจะส่งผลต่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว
2. จะเป็นแนวทางสำหรับประชาชนบุคลากรในตำบลหลุมดิน จังหวัดราชบุรี ในการปรับปรุงและพัฒนาด้านที่พักอาศัย ด้านการประชาสัมพันธ์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนในตำบลหลุมดิน จังหวัดราชบุรี จำนวน 4,278 คน (ระบบฐานข้อมูลเทศบาลตำบลหลุมดิน, 2558)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ประชาชนในตำบลหลุมดิน จังหวัดราชบุรี จำนวน 366 คน โดยคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยสูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1970)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้จัดสร้างขึ้นจากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ศึกษาการพัฒนาที่อยู่อาศัยเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในตำบลหลุมดิน จังหวัดราชบุรี โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นแบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการ มีจำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับการพัฒนาที่อยู่อาศัยเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในตำบลหลุมดิน จังหวัดราชบุรี มีจำนวน 33 ข้อ โดยมีองค์ประกอบ 6 ด้าน ได้แก่

ด้านการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

จำนวน 5 ข้อ

ด้านสถานที่และกิจกรรม

จำนวน 6 ข้อ

ด้านการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว

จำนวน 5 ข้อ

ด้านค่านิยมและวัฒนธรรม

จำนวน 5 ข้อ

ด้านการประชาสัมพันธ์

จำนวน 5 ข้อ

ด้านที่พักอาศัย

จำนวน 7 ข้อ

โดยคำถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่าตามแบบของลิเคิร์ท (Likert's scale) ที่มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยของคะแนน ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์โดยใช้คะแนนเฉลี่ย (เอมอร์ ผิวเหลือง, 2554) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.21 - 5.00 หมายถึง การพัฒนาที่อยู่อาศัยเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.41 - 4.20 หมายถึง การพัฒนาที่อยู่อาศัยเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.61 - 3.40 หมายถึง การพัฒนาที่อยู่อาศัยเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.81 - 2.60 หมายถึง การพัฒนาที่อยู่อาศัยเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 - 1.80 หมายถึง การพัฒนาที่อยู่อาศัยเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับข้อเสนอแนะการพัฒนาที่อยู่อาศัยเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในตำบลหลุมดิน จังหวัดราชบุรี ในองค์ประกอบ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านสถานที่และกิจกรรม ด้านการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว ด้านค่านิยมและวัฒนธรรม ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านที่พักอาศัย

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการสร้างเครื่องมือสำหรับการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาที่อยู่อาศัยเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่อนำทฤษฎีและแนวคิดมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามที่ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการที่จะศึกษา

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอกับอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบและเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อนำไปปรับปรุงในส่วนที่ยังมาสมบูรณ์

4. ทำการปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้เสนอแนะ

5. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบเพื่อหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity)

6. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อทำการตรวจสอบอีกครั้งแล้วนำมาแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขตามผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะแล้วทดลองใช้ (try-out) กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยหาสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient)

8. ทำการตรวจสอบอีกครั้งแล้วนำมาแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น สำหรับการศึกษาวิจัยไปทำการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรง (validity) และความเชื่อมั่น (reliability) ดังนี้

1. การหาค่าความเที่ยงตรง โดยนำแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน หลังจากนั้นนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

$$\text{โดยใช้สูตร } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of congruence)

R หมายถึง ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยที่ ค่า +1 หมายถึง ข้อคำถามสามารถนำไป วัดได้อย่างแน่นอน ค่า 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าจะวัดได้ และ -1 หมายถึง ข้อคำถามไม่สามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ทั้งนี้ผู้วิจัยเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า .5 มาใช้เป็นข้อคำถามจากผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 ท่าน ซึ่งได้ตรวจสอบแบบสอบถามแล้วเห็นว่าแบบสอบถามทุกข้อที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเที่ยงตรงของเนื้อหา ครอบคลุมในแต่ละด้าน และครอบคลุมวัตถุประสงค์ของกรวิจัย ส่วนข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า .5 ผู้วิจัยได้นำมาปรับแก้ไขต่อไป ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามอยู่ระหว่าง .667 ถึง 1.000

2. การหาความเชื่อมั่น ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดสอบ (try-out) กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับประชากรที่จะศึกษา จำนวน 30 คน และหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .8849

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูล จำนวน 400 คน โดยมีขั้นตอนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย ในเดือนมีนาคม 2559 โดยผู้วิจัยได้มีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. ติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบลหลุมดิน จังหวัดราชบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. เก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย ในเดือนมีนาคม 2559 โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1 ผู้วิจัยขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2 ผู้วิจัยมอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาที่อยู่อาศัยเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในตำบลหลุมดิน จังหวัดราชบุรี ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถาม

2.3 เมื่อกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยตรวจสอบความครบถ้วนของคำตอบในแบบสอบถาม หากพบว่าข้อมูลไม่ครบถ้วน ผู้วิจัยซักถามเพิ่มเติม และกล่าวขอบคุณ

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับมาทำการลงรหัส เพื่อนำไปประเมินผล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์

ผลการวิจัย

การพัฒนาที่อยู่อาศัยเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในตำบลหลุมดิน จังหวัดราชบุรี ด้านสถานที่และกิจกรรม และด้านการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนโดยภาพรวม และรายด้าน 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก ลำดับแรก ด้านการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รองลงมา ด้านค่านิยมและวัฒนธรรม ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านที่พักอาศัย ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า ประชาชนให้ความสำคัญในการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวให้พอเหมาะกับพื้นที่และทำให้บริการ รวมถึงการกำหนดเขตการใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวให้มีการแบ่ง

เขตพื้นที่สงวน พื้นที่นันทนาการ และพื้นที่พักอาศัย รวมถึงแหล่งท่องเที่ยวที่มีจุดเด่นที่เป็นอัตลักษณ์ และมีความน่าสนใจ ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีคุณภาพการบริการของพาราซูรามาน (Parassuraman, 1985 อ้างถึงใน นรเศรษฐ์ จันทนป, 2550) และแนวคิดของเสริมชัย ระกำพล และคณะ (2543 อ้างถึงใน รัฐวิทย์ เจตนาภิวัฒน์, 2549)

ประชาชนในตำบลหลุมดิน จังหวัดราชบุรีเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาที่อยู่อาศัยเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ด้านการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยประชาชนในตำบลหลุมดิน จังหวัดราชบุรีเพศชาย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาที่อยู่อาศัยเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ด้านการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สูงกว่าประชาชนเพศหญิง แสดงให้เห็นว่าประชาชนเพศชาย ให้ความสำคัญในการเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนรู้การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตลอดเวลารวมถึงการกำหนดระเบียบ และวิธีการปฏิบัติตนของนักท่องเที่ยวในระหว่างเข้ามาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว มากกว่าประชาชนเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวิกเตอร์ (Victor, 1998 อ้างถึงใน ปวีณา โทนแก้ว, 2554) และแนวคิดของสิทธิศักดิ์ เตียงหงา (2554)

ประชาชนในตำบลหลุมดิน จังหวัดราชบุรีที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาที่อยู่อาศัยเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ด้านการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และด้านการประชาสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยประชาชนใน ตำบลหลุมดิน จังหวัดราชบุรีที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ตั้งแต่ 25,001 บาทขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาที่อยู่อาศัยเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ด้านการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ต่ำกว่าทุกกลุ่มรายได้เฉลี่ยต่อเดือน แสดงให้เห็นว่า ประชาชนให้ความสำคัญในการสร้างรายได้ให้กับประชาชนในท้องถิ่น รวมถึงการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อหลายช่องทาง เพื่อให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง และทันสมัย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของปวีณา โทนแก้ว (2554) และแนวคิดของฉลองศรี พิมลสมพงศ์ (2542 อ้างถึงใน ปวีณา โทนแก้ว, 2554)

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการส่งเสริมการตลาดและการบูรณาการให้มากยิ่งขึ้น เช่น การโฆษณาผ่านสื่อต่าง ๆ การขยายสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวให้มากขึ้น การคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถในการให้ข้อมูลข่าวสาร

2. ควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับบุคคลที่มีส่วนได้ส่วนเสีย และการประชาสัมพันธ์ โดยเน้นการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัย ผ่านสื่อหลายช่องทาง ทำให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง และเป็นแนวทางในการเลือกสถานที่ท่องเที่ยว

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2552). **แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ**. สืบค้นเมื่อ มีนาคม 2559, 10,

จาก http://www.tica.or.th/images/plan_tourism2555-2559.pdf.

กระทรวงมหาดไทย. (2551). **มาตรการส่งเสริมท่องเที่ยว**. กรุงเทพฯ: กระทรวงมหาดไทย.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2555). **แผนพัฒนาบริการท่องเที่ยวเพื่อรองรับการเปิดเสรี บริการท่องเที่ยว**

ประจำปี พ.ศ. 2555-2560. สืบค้นเมื่อ มีนาคม 2559, 10, จาก <http://203.131.220.141/msi/wp-content/uploads/Tourism-and-Travel>.

ข่าวสารการท่องเที่ยว. (2555). **Tourism expected to pass \$2 trillion in GDP**. สืบค้นเมื่อ มีนาคม 10, 2559,

จาก www.breakingtravelnews.com/news/article/tourism.

ชูย กำลังงาม, สุทธิศักดิ์ แก้วแกมจันทร์ และนันทน์ภัส อยู่ประยงค์. (2549). **การศึกษาพฤติกรรมการบริโภค**

ผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวด้านศิลปวัฒนธรรมและประเพณีของนักท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสาน.

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

ณัฐรวิ จัดแจง. (2548). **การส่งเสริมการท่องเที่ยวและพัฒนาท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบล**

ป่าติง อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงราย. การศึกษาอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต การจัดการทั่วไป, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

เถลิงศักดิ์ ชัยชาญ. (2556). การพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.

นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.

ธนธรณ์ ทองหอม. (2554). การจัดการการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน. กรุงเทพฯ: สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว.